

Ojczysty - dodaj do ulubionych / Ciekawostki językowe

Omawiamy DYKTANDO 2016 - pułapka 1.

O J C Z Y S T Y – D O D A J
D O U L U B I O N Y C H

Dlaczego poprawnie: „...słabo barwione trzy muffinki, chociażby lekko popsiukane niskosłodzonym sokiem z jeżyn...”? W tym fragmencie mamy trzy połączenia przysłówków z imiesłowami: słabo barwiony, lekko popsiukany i niskosłodzony. Wszystkie trzy połączenia mają taką samą budowę: przysówek i imiesłów przymiotnikowy, a jednak dwa pierwsze są zapisywane rozdzielnie, ostatnie zaś – łącznie. Dlaczego? Zasada [134] 24. SO PWN głosi, że „wyrażenia, w których pierwszy człon jest przysłówkiem, a drugi jest imiesłowem odmiennym lub przymiotnikiem określanym przez ten przysówek, traktuje się jako zestawienia i pisze rozdzielnie” i dlatego zapisujemy rozdzielnie: słabo barwiony i lekko popsiukany. Jednakże według tej samej zasady „niektóre wyrażenia tego typu scaliły się i traktowane są jako wyrazy pisane łącznie. Oznacza to, że składniki tych połączeń nie wykazują już doraźnej cechy obiektu, do którego się odnoszą, lecz – niekiedy ze zmianą znaczenia – stanowią o jego trwałej właściwości” – i właśnie do grupy 17 takich skodyfikowanych wyjątków należą określenia: niskosłodzony i wyskosłodzony.